

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felolós szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttanak.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Baja thjf. város közigazgatási bizottsága f. hó 12-én d. e. fél 11 órakor tartotta rendes havi ülését Purgly Sándor dr. főispán elnöklete alatt. Az ülés jegyzőkönyvét Reiser Antal dr. tb. főjegyző írta.

Az elnöklő főispán a bizottsági tagok üdvözlése mellett az ülést megnyitotta.

A polgármester az elmúlt hó közigazgatásáról jelentésében számol be. A jelentés szerint a közigazgatási bizottság rendkívüli intézkedését tevő esemény a múlt hóban nem fordult elő. Jelenti továbbá, hogy a rendőrkapitánysághoz az elmúlt hóban 47 helyben elkövetett bűncselekményről érkezett jelentés. Vidéki társhatóságok 20 új bűncselekmény nyomozása tárgyában keresték még a rendőrséget. Helyben 43 bűncselekmény követtetett el. Közigazgatási elbánás alá került 16 egyén. Az állat egészségügyi állapot kedvező volt.

Ezután az árvaszéki elnök helyettesnek a gyámügyi közigazgatás december havi állapotáról és ezzel kapcsolatban a lefolyt év általános ügyviteléről ügyforgalmáról és egész évi működéséről kiváló gondosággal és nagy szakszerűséggel készített terjedelmes jelentése következett.

A jelentésből kiemeljük azt, hogy az árvaszékekre a háborus viszonyok nagy és nehéz feladatott róttak az ügyforgalom a háboru előttihez képest tetemesen megnövekedett, amelyeknek lelkiismeretes eredményes és lehetőleg gyors elintézésére ügybuzgósággal törekedett az árvaszék.

A jelentés részletesen beszámol az árva ügyek minden ágának intézéséről, valamint, a nagyszámu kiskorúak és gondnokoltak úgy személyi, mint vagyoni viszonyainak hí és lelkiismeretes gondozásáról. Ettől elkülönítve a hazáért hősi halált haltak árván maradt kiskorú gyermekei eltartása, nevelése és gondozására nézve tett intézkedésekről és ezzel kapcsolatban a hadba vonult vagy

ott hadifogságba jutott egyéneknek itthon hagyott gyermekeinek fokozott gyámhatósági részesítéséről.

Sajnos a hadiárvák létszáma napról napra növekedőben van. Az 1916. évi december 31-iki állapot szerint 56 hősi halált halt családfő után 137 hadiárva maradt hátra, akiknek egy része teljesen vagyontalan és a csak csekély nevelési járulék amit élveznek, távolról sem elegendő eltartásukra és nevelésükre. Ezek valóban ráutalva vannak arra, hogy anyagi támogatásban részesítsenek, úgy az állam, mint társadalmi valamint a jótékony egyezületek részéről. Van ugyan már egy ugynevezett »Bajai hadiárvák segítő alapja«, amelyből lényeges segélyezésben részesültek a szegénysorsú hadiárvák, de ez az alap még korán sem elégséges az óhajtott cél, a hadiárváknak a nyomortól való megmentésére. Az elmúlt évben ezen alapból 3327 K-t utalványozott ki a polgármester. Ezen kívül jótékony társadalmi adományban és pénzsegélyben 27 család részesült, de még mindig vannak olyan, sok kiskorú családtaggal bíró özvegyek, akik ezen segély mellett is csak igen szűkösen tarthatták el gyermekeiket, mert az árvaszék, mint ilyen semmiféle alappal nem rendelkezik, hogy abból a segélyezésre szorulókat anyagilag támogassa.

Ez irányában csak a társadalom nemes szívűségére, a pártfogók nemeslelkű segítő készségére és a már jelzett hadialapra támaszkodhatnak.

A bizottság az elnöklő főispán indítványára elhatározta, hogy megkeresést intéz a Rokkantügyi hivatal, mint a hadiárváknak is legfőbb felügyelő hatóságához, a szegénysorsú hadiárva gyermekek anyagi támogatása érdekében és felkérte a főispánt, hogy a kérelemnek illetékes helyen pártoló szószólója legyen.

Az elnöki jelentés válaszolja a jövő feladatait is az árvaszéki ügykörben megoldásra váró socialis vonatkozású feladatokra nézve is kiterjed.

A főispán indítványára a bizottság egyhangulag elhatározta, hogy Szabó Sámuel árvaszéki elnök helyettesnek az

igazán szép és kimerítő jelentésért elismerését jegyzőkönyvileg fejezi ki.

Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgató a közadóknak 1916. évi december havi állásáról tesz jelentést, azután a tisztí főorvos, a kit. tanfelügyelő, a kir. ügyész, a műszaki tanácsos, a gazdasági felügyelő és a m. kir. állatorvos jelentése következett, amelyeknek tudomásul vétele után az elnöklő főispán az ülést berekeasztette.

A tisztí főorvos jelentése a közigazgatási bizottság gyűlésén.

A tisztí főorvos jelentése szerint az általános népmozgalem a múlt hóhoz képest kevésbé kedvező. Fertőző betegség alig volt, egy himlő eset, azonban figyelmet érdemelt. Egy Budapestről pár nap előtt érkezett nő betegedett meg a Hunyadi utcában. A ház lezárását, a lakók és a szomszédok beoltását fogatosította. A beteg járványkórházba került, a javulás útján van és újabb eset nem történt.

A szomszédos Bokodon előfordult néhány esetről szintén tudomást szerzett és minden intézkedés megtörtént a veszedelem behurcolásának meggátlására. A bejáró iskolásokat beoltotta. Elvégezte a szokásos évi gyógyszerértár, baba, gyár stb. vizsgálatokat. Rendellenes nem talált. Javaslatot tett továbbá a helybeli plébániának és a Ferenciek templomának, hogy az iskolások egészségének megóvása érdekében szőnyeggel vonják be a templomot. A plébánia pártólólag vette tudomásul és a közel jövőben megvalósítja, a Ferenciek templomában a padozat egy részének beborítása már a javaslat előtt megtörtént.

A részletes statisztika a következő: A halálozások száma 50, köztük 12 katona. Egy éves korig 2, 1—10 évig 4, 10—30 évig 16, 30—50 évig 7, 50—80 évig 17, 80 éven túl 4. Születések száma 20, 9 fiú, 11 leány és egy halva születés. Mind római katolikus. A fertőző betegségeknek két diftéria és két kanyaró gyógyult, egy himlő gyógykezelés alatt maradt. A kórház december havi forgalma: Maradt novemberről 292, felvétetett 132, született 2, elbocsátatott 127, meghalt 15, maradt 284. Ápolási napok száma: 9156. Az állatorvosi jelentés szerint: Levágtak 39 marhát, 35 borjut, 148 birkát, 1 kecskét és 264 drb. sertést. Kényszervágás két esetben történt. Egy kutya megfigyelés alatt állt. Az elkobzott beteg szervek száma 34.

Az anya- és csecsemő- védőnői tanfolyamok szervezése.

A Belügyminiszter rendelete valamennyi törvényhatóságnak.

Közi: a tisztii főorvosi hivatal.

A nagy csecsemőhalandóság hazánkban főképpen annak tulajdonítható, hogy a szülő-
anyák és közvetlen környezetük a csecsemő-
ápolás és gondozás tekintetében sokszor tájé-
koztatlanok, sőt hanyag és közömbös magatartásukkal a csecsemő egészségét és életét is
gyakran veszélyeztetik. Az ez ellen való
küzdelem nagy, széleskörű felvilágosító és
tanító munkát igényel. Hogy ennek a fel-
világosító munkának teljesítésére kitanított
hivatásszerű közegek álljanak rendelkezésére,
elhatároztam, hogy hivatásos anya és csecsemő-
védőnők kiképzésére egyenlőre az ország hét
helyén tanfolyamot szervezek. Ezek a tanfo-
lyamok 1917. évben a következő helyeken
fognak megnyitni: Budapest, Debrecen,
Kassa, Nagyvárad, Szeged, Szombathely és
Temesvár városokban. Budapest Székesfőváro-
sában két párhuzamos tanfolyam fog tartani,
míg a többi helyeken egy-egy tanfolyam.
Minden tanfolyam évenként két kurzust tart.
Amikor erről a vármegye közönségét értesítem,
egyben felkérem, hogy a tanfolyam vezetőit
a tanfolyamok szervezése körüli működésben
támogatni sziveskedjék.

A szabályzat lényegesebb pontjai a követ-
kezők; Az anya- és csecsemővédőnői tanfo-
lyamok számát és székhelyeit a belügyminis-
ter állapítja meg. Kinevezi a tanfolyamok
szakelőadóit, ezek helyetteseit és megbizsa az
egyik előadót a tanfolyam szervezésével és
igazgatásával.

Egy-egy anya- és csecsemővédőnői tanfo-
lyam hallgatóinak száma legfeljebb 30 lehet.
A tanfolyamra való felvételre a teljes koru,
de legfeljebb 45 éves, magyar honos nők
pályázhatnak, akik: a) magyarul beszélni és
írni kifogástalanul tudnak; b) polgári iskolának
négy osztályát sikeresen elvégezték; c) 'akik
erkölcsei kifogás alá nem esnek. A tanfolyamra
felvehető olyan nő is, aki c. §. b) pontjában
előírt iskolai minősítést nem igazolja ugyan,
de egyébként a tanfolyamhoz szükséges mű-
veltséggel rendelkezik.

A tanfolyamok székhelyein ugyanabban az
évben szükség esetén két tanfolyam is tartható.
A tanfolyam szervezőjének joga van a tanfo-
lyamra felvetteket műveltségi szintjükhez
mérten a tanfolyamok egyikében vagy mási-
kában csoportosítani.

A tanfolyam hallgatása ingyenes, de a hall-
gató saját költségén tartja el magát. Ha a
tanfolyam mellett internátus van, a belügy-
miniszter kivételesen megengedheti, hogy egyes
arra reá szoruló és érdemes hallgatók az
internátusban ingyenes ellátást kapjanak,
amennyiben pedig internátus nincs, megfelelő
pénzbeli segélyben részesüljenek.

A tanfolyam időtartalma hat hét. A tanfo-
lyam tananyaga: a) a szüléset elemei, b) az
egészséges gyermek gondozása, c) a beteg
gyermek ápolása, d) az általános gyermekvé-
delem alapelvei. Állami gyermekvédelem in-
tézmenye és a társadalmi gyermekvédelem.
Törvényeinknek, rendeleteinknek a gyermek-
védelemre vonatkozó intézkedései. Népegés-
ségügy, a védőnők hivatásához mért keretekben.

A tanfolyam előadói a tanítás anyagából rész-
letes tanrendet készítenek.

A tanfolyam befejezése után a hallgatók
bizottság előtt vizsgát tesznek. A bizottság
tagjai: a belügyminiszter által kinevezett elnök,
a tanfolyamokon közreműködött szakelőadók
és ezek helyettesei. A vizsga írásbeli és szó-
beli. Az osztályozás háromféle: jelesen képe-
sített, képesített és nem képesített. Nem ké-
pesített hallgató újabb tanfolyamra jelentkez-
hetik. Aki a második hallgatása után a vizsgát
sikerrel le nem teszi, újabb tanfolyamra nem
bocsátható. A vizsga eredménye felett a vizs-
gáló bizottság határoz.

A tanfolyam hallgatók a vizsgabizonyítvány
az anya- és csecsemővédőnői tisztre képesíti.

Séta a korzón.

Lépten-nyomon halljuk, látjuk, amit annyian
tudnak, fájdalmasan éreznek, hogy nem méltó
a mai nagy időkhez az a fényűzés és pompa,
mellyel asszonyaink, lányaink szinte tűntetnek
akkor, amikor milliók néznek farkasszemet a
halállal és milliók gyötrő fájdalom fogja el a
megélhetés nehézségei és a mindennapi kenyér
gondja miatt.

Csupa pompa és elegancia a korzón! Igaz
és figyelemre méltó tény, hogy nem is azok
suhognak ott selyemben, bársonyban, szőr-
mékkel diszitett ruhákban, akiknek anyagi
helyzetük megengedi, társadalmi helyzetük
pedig megkívánja az eleganciát, hanem azok,
akik a háborús forgatagban könnyebben ju-
tottak pénzhez, mint régen a békés időkben
és most mohón igyekeznek megszerezni mind-
azt, ami külsőleg jelezni próbálja az előkelő-
séget, ami hitük szerint sulyt ad egyénisé-
güknek.

A legújabbán beszerzett divatos cícomát
pedig csak meg kell mutatniok valahol azok-
nak is, akiknek nincsen bejárásuk finomabb
társadalmi körökbe — megmutatják hát a
korzón. Elszomorító az a mindenáron fel-
szinre vergődni akarás, amellyel az emberek
legyőzni igyekeznek egymást. Igen sokan
többet költenek külsőségekre, mint amennyit
vagyonni helyzete megengedne. Szociális szem-
pontból is lehetetlen és elszomorító helyzet.
Hány munkája után élő családapa toldja meg
egészsége rovására a munkaidőt, hogy meg-
szerezhesse családja részére a legszükségeseb-
bet, a kisasszonylány pedig ráncos bőszok-
nyában, betétes cipőben tündöklök a korzón.
Hány kicsiny, elhanyagolt csemete sínyli meg
testileg, lelkileg azt, hogy a mama tollas
kalapja feltűnést keltett, kétes értékű bókukat
provokált?

Pár évvel ezelőtt, egy-egy szerényebb ipa-
ros, vagy tisztos polgár leánya restelte volna
fejére tenni a kalapot. Most pedig — éppen
most — oda fokozódtak az igények, hogy a
legszegényebb munkás osztály leánya is min-
den áron hasonlítani akarnak visületükben
az uri osztály hölgyeihez, akik viszont a foly-
ton váltakozó 'legújabb' divattal próbálják a
külömböskéket láthatóan feltűntetni. Sajnos,
így van ez már mindentűt, így van nálunk
is. Szomorú tényként kell megállapítani, hogy
a világtörténeti nagy idők sem voltak képe-
sek komolyabb gondolkodásra szoktatni a nők
egy nagy részét!

Az egzisztenciákat tönkretévő családi bol-
dogságot felemészítő fényűzésnek a hiuság,
még inkább a tetszeni vágyás a rugója.

A korzó szépei bizonyára nemcsak egymás
pukkadására öltik fel a sok drágaságot s
bizony elnéptelednek a korzó, ha egy szép
napon azt látnák, hogy leges-legujabb divatu
toiletteik hatásukat veszítették, mert ime
egyszerre nem a 'divatos' lett a divat, hanem
az az egyszerűség; amely nem is kívánczolt
eddig sem a korzóra.

Ilyen formán talán gátat lehetne vetni a
mind nagyobb mérveket öltő fényűzésnek.

HIREK.

— Személyi hír. Purgly Sándor dr. főispán
csütörtökön este Szabadkáról városunkba ér-
kezett. A főispán péntek délelőtt a közigaz-
gatási biz. ülésen elnököt és utána a nagyszámu
tisztelgőket fogadta. Másnap, szombaton a
főispán a jelentékenyebb városi ügyekben in-
formálódott és az esti vonattal Zomborba
utazott.

— Műsorváltás. A Bajai Szabadileális
Szövetség vasárnap! ülésére hirdetett előadás
elmarad és Kovács Ferenc helyett Kun Lajos
igazgató fog előadni 'A nő és a világháború'
címen. Az előadással kapcsolatban két szava-
lat és karéne is lesz. Kun igazgató előadása
az első párhuzamos tárgyú előadás és így
a szokottnál is nagyobb érdeklődésre tarthat
számot. Az előadás kezdete 5 óra.

— Nagy posztógyár Baján. Amint
megbízható forrásból értesülünk a kö-
zel jövőben, egy már meglévő hasonló
jellegű gyár nagyarányu kibővítésével
nagyobb szabásu posztógyárat fognak
Baján berendezni, illetve építeni. Tud-
tunkkal az alapja már az üzletnek kész
és a részletek megkezdése közel jövő
kérdése.

— A cukor kímérése. A cukor ezután
az inyek csak kevés édességet, a kedélynek
azonban annál több keserűséget fog okozni.
Amint látjuk a kiosztása csak igen nehézke-
sen halad, de lehetőleg mégis megnyugt
mindenkit az a tudat, hogy a városunk ez-
időszerint 200 mm. cukra van, amit a közön-
ség között az arra kijelölt kereskedők a fel-
mutatott cukor jegyre kifognak mérni. Mi
lesz azonban ha ez rövidesen elfogy, a keres-
kedésekben pedig egyáltalán nem lehet majd
cukorhoz jutni, mert a Cukorközpont értesí-
tése szerint jó ideig nem fog kaphatni a
város. Jó lesz tehát, ha mindenki a legtaka-
rékosabban bánik a cukorral és diszhelyén
helyezik el a kamrákban.

— Hirdetmény. Kereskedelemügyi minisz-
ter ur engedélyével a magyar kir. államvasu-
tak a háboru tartama alatt — forgalmi dij-
nok növendéktől — 18 ik életévüket még be
nem töltött érettségi vizsgát tett ifjakat is
alkalmaznak. Ily ifjak folyamodványaikat szü-
letési és érettségi bizonyítvánnyal felszerelve
a magyar királyi államvasutak igazgatóságá-
nál (Budapest, Andrássy ut 74.) adják be. Az
alkalmasnak talált folyamodókat 18 ik élet-
évük betöltéséig, illetőleg a szakvizsgák leté-
teléig kizárólag tanulás és kiképzés céljából
fognak alkalmaztatni és lehetőleg eddigi lak-
helyükön levő állomásokon azonnal beosztani,
hogy továbbra is szülői ellátás alatt marad-
hassanak. 18 ik életévük betöltésével rend-
szeres vasuti alkalmazottakká — forgalmi dij-
nókká — válnak. Bővebb felvilágosítást ad
az itteni vasuti állomás főnökség.

— **A háztartási olkkek összeírása.** Kürthy Lajos báró az Orsz. Közélelm. hivatal elnöke rendeletben intézkedett városunkra nézve a legfőbb élelmicikkek összeírása tárgyában. Az összeírás munkálatokat most, hogy befejezték, ennek figyelembe vétele mellett a jövő hét folyamán a lakosság felhívást fog kapni arról, hogy a kenyér előállítására alkalmas gabonaművekből mennyit kell beszolgáltatni. Miként értesültünk Károlyi Gábor gróf az Országos közlelmzési hivatal Bácsmezei megbizottja pénteken a városnál hivatalosan megvizsgálta az idevonatkozólag tett intézkedéseket és kijelentette, hogy illetékes helyen Baja város specialis helyzetét méltányolni kívánják és tekintettel arra, hogy a város lakosságának túlnyomó része iparosokból áll a nem termelőknél az eddig megállapított fejenkénti és havonkénti 10 kg. quotát fogják meghagyni, tehát azt nem fogják leszállítani. Károlyi grófnak ez a bölcs és igazságos beállásra valló intézkedése városunk polgárai között nagy megnyugvást fog kelteni.

— **A mozi-jog.** Szegedről írják: Balogh Károly pénzügyi tanácsos indítványt terjesztett a tanács elé, amelyben kéri, hogy a város minden mozijogot magának tartson fenn, több jogot ne adjon ki. A jelenlegi jogtulajdonosokat azonban természetesen ez nem érinti. Az indítvánnyal a tanács mai ülésén foglalkozott s elhatározta, hogy mielőtt azt érdemleges tárgyalás alá venné, bekérné néhány városnak a mozikról alkotott szabályrendeletét.

— **A harmadik osztályu kereseti adó.** A hivatalos lap mai száma a pénzügyminiszter körrendeletét közli a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben a törvényre való hivatkozással elrendeli a harmadikosztályu kereseti adónak 1917. évre való kivetését.

— **Jótevény adomány.** Dr. Rosenberg Samu 50 kor., Dr. Boróczy Kálmán 30 koronát adott a hadiárva és szegény iskolás gyermekek felruházására. Pósch Ernő szintén a fenti címre 10 koronát névnapmegváltás címén — adományozott.

— **Tűz volt a Flórián-utóban.** Pénteken este 6 órakor a harangok kongása jelezte a tüzet. A tűz a Flórián-utcai 49. sz. ház padlásán támadt, eddig még ki nem derített okból, úgy hogy egy rosszul beépített gerenda, amely közvetlen a kéményig nyult az abból kiesett szikrától tüzet fogott és a száraz, korhadt gerenda csakhamar lángolni kezdett. A ház lakója, aki az udvarban szorgoskodott, a tüzet észrevéve rögtön a padlásra termett és az oltáshoz látott, miközben a gyenge padlás alatta beomlott és a beomlott padlással a szobába esett. Szerencsére semmi baja sem lett. A tűzoltóság e közben gyorsan a helyszínére vonult és a tüzet egy-kettőre lokalizálta.

— **Lopás.** Scherk Lipót bádogos feljelentést tett a rendőrségnél, hogy Togója Lyuti mér horvátországi illetőségű tanonca az üzlet-helyiségből 5 kgr. cinket lopott, azt előbb it értékesítette és aztán megszökött. A rendőrség a tolvaj tanoncot keresi.

— **Az Érdekes Ujság és a koronázás.** Fürgességének ismét újabb tanujelét adja Az Érdekes Ujság, mely már a kedden megjelenő 1917. évi 1. számában a királyi pár bevonulásáról, a koronázásról és annak minden részletéről kimerítő képes tudósítást, rengeteg fényképet és művészi rajzot közöl. A 68 oldal terjedelmű gazdag kettős szám ára 60 fillér.

— **A „Ratin“ bakteriológiai laboratórium** részvénytársaság patkányokat és egereket ölő betegség specifikus előidézőjét tenyészteti. E praeparátum, melyet Magyarországon a „Ratin“ vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller-utca 30. „Ratin“ elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenhatáttalanul vonzza és még a legbőszesebb csapás esetén is rövid idő alatt kiirtja, mert egyik rágesáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriológiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin“ nem ártalmas. Mezei egerek irtására szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin“ Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malmosok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

Szerkesztői üzenet.

Érdeklődőnek. Helyben. A Szabadlécia Szövetség figyelmébe ajánlott olcsó nyelvtanfolyamokkal lapársunk már kiérett, mert a Szövetség egyik titkára már több ízben nyilatkozott ez irányban már teljesen kidolgozott tervéről. Perfektualása esetén majd mi is részletesen írunk róla.

Főmunkatárs:

B O G O V I C S B É L A.

**Járványoknál
s minden
ragályos betegségnél**
kipróbált óvintézkedés.

**Mattoni féle
Giesshübler
Savanyú víz**

**PATKÁNY-EGÉR
HÖRCSÖG ÉS ÚRGE IRTÓ**
Bakterium
„RATIN“
PROSPEKTUS INGVEN
RATIN LABORATÓRIUM
BUDAPEST, ROTTENBILLER-UTCA 30.

Szalagfűrész és körfűrészlapok,

fűrők, valamint az összes famegmunkáló szerszámok minden méretben azonnal raktárról kaphatók

**Abelész Emil famegmunkáló osztályánál
Budapest V. Váci-ut 14. Telefon 170-14.**

Veszek és cserélek
jókarban levő famegmunkáló gépeket.

100 darab famegmunkáló gép

valamennyi elsőrangú német gyártmány használt, de kitűnő jókarban azonnal kapható

**Abelész Emil famegmunkáló osztályánál
Budapest V. Váci-ut 14. Telefon 170-61.**

Veszek és cserélek
jókarban levő famegmunkáló gépeket.

Jogi

alapvizsgákra, szigorlatokra, államtudományi és ÁLLAMSZÁMVITELI államvizsgára felelősséggel előkészítünk urakat, hölgyeket (államszámvitelre) VIDÉKIEKET is. Vidékieknek speciális jegyzeteinket előre küldjük. Közölje adatait, kérjen díjtalan szakzsakszerű felvilágosítást. Szontagh Donát jogi szemináriuma Budapest, IV. Váci-utca 51. II. 6. Személyes értekezés d. u. 4—7 ig.

Komlókarók és telefon- oszlopok akácfából

5—7 méterig kaphatók kldján,
Zolnamegye. Utolsó posta Szedres.
Vasuti állomás kldjapusztaapáti.

zntézőség.

DR. PALÓCZ

k. egészségügyi tanár, v. hórházi specialista orvos
Budapest, IV. Károly-körut 2. sz.

Sok évi óriási speciális praxisa folytán teljes biztonnággal felismeri és kigyógyítja úgy férfiaknál mint nőknél a titkos és nemi betegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendel hétköznapokon d. e. 10—12-ig d. u. 3—5 óráig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válasz bélyeges levélre szívesen ad díjtalan felvilágosítást áfelől, hogy otthoni kurával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától.

Pezsőgödugót

használt, azonban nem töröttet, vesz bármily mennyiségben, előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 25 fillérért, használt, de jó állapotban levő palackdugó kilóját 4 koronáért új palackdugó kg. 15 koronáért.

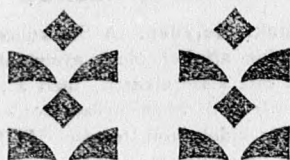
ROBICSEK ADOLF
parafadugógyár.

Budapest, Nefelets-utca 15 szám.

A világháboru minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal, leírásokkal szolgál az

„AZ UJSÁG”

POLITIKAI NAPILAP OLVASÓINAK.

Előfizetési árak:

Egy hónapra K 2 80.

Negyedévre K 8.—

Félévre K 16.—

Egész évre 32.—

Megrendelő cím:

„Az Ujság” kiadóhivatala Budapest, VII., kerület Rákóczi-ut 54. szám.

KOLLÁR A. BAJA

ALAPITTATOTT 1846

TELEFON SZÁM 187

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ- ÉS
RAJZSZERKERESKEDÉSE • ÜGYVÉDI
ÉS KÖZSÉGI NYOMTATVÁNY-RAKTÁR

AZ 1900. ÉVI HELYI IPARKIÁLLITÁ-
SON ARANYÉREMMELEL KITŰNTETVE •
A BAJAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSNET